

Demokraattisten järjestelmien haavoittuvuudet ja ulkoinen vaikuttaminen

29. toukokuuta 2018, klo 10:30–12:30
Pikkuparlamentin auditorio
Arkadiankatu 3, Helsinki

Suurvaltapolitiikan ja hybrdivaikuttamisen korostuminen on muuttanut käsityksiä avoimien demokratioiden haavoittuvuuksista. Valtioiden rajat ylittävien arvoketjujen, omistusjärjestelyiden, data- ja logistiikkavirtojen sekä rahoitusmarkkinoiden hyödyntäminen on yhä keskeisempi osa valtapolitiikan työkalupakkia. Myös sosiaalisen median rooli on tarjonnut uusia välineitä demokratioihin vaikuttamisessa. Yhdysvaltojen ja Ranskan vaalit ovat paljastaneet uusia tapoja hämmentää vaaleja ja rapauttaa äänestäjien luottamusta demokratioiden toimivuuteen. Demokratiat ovat pyrkineet tilkitsemään koettuja haavoittuvuuksia. Samalla turvallisuuspolitiikan uudet käsitteet, kuten hybridiuhat ja resilienssi ovat tulleet laajempaan tietoisuuteen. Seminaarissa pohditaan demokratioiden haavoittuvuuksia sekä tapoja niiden korjaamiseksi.

Tilaisuudessa julkaistaan FIIA-raportti ”Hybrdivaikuttaminen ja demokratian resilienssi: Ulkoisen häirinnän mahdollisuudet ja torjuntakyky liberaaleissa demokratioissa”. Raportti on laadittu osana Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan (MATINE) rahoittamaa projektia.

Tilaisuuden avaus: **Matti Vanhanen**, kansanedustaja

FIIA-raportin esittely: **Mikael Wigell**, vanhempi tutkija, Ulkopoliittinen instituutti

Panelistit:

Tapio Juntunen, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu

Veli-Pekka Kivimäki, tutkija, Puolustusvoimien tutkimuslaitos

Jari Rantapelkonen, Enontekiön kunnanjohtaja

Sinikukka Saari, erikoistutkija, ulkoministeriö

Päivi Tampere, viestintäpäällikkö, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus

Puheenjohtaja: **Mika Aaltola**, ohjelmajohtaja, Ulkopoliittinen instituutti

Matti Vanhanen valittiin kansanedustajaksi ensimmäisen kerran vuonna 1991. Hän toimi pääministerinä kahteen otteeseen vuosina 2003–2007 sekä 2007–2010. Vanhanen on Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja sekä ulkoasiainvaliokunnan varapuheenjohtaja. Hän on pitkän poliittisen uransa aikana ollut aktiivinen niin kunnallispolitiikassa kuin kansainvälisestikin. Hän on toiminut mm. presidentin valitsijamiehenä 1980-luvulla sekä EU:n tulevaisuuskonventissa 2002–2003. Matti Vanhanen on koulutukseltaan valtiotieteen maisteri Helsingin yliopistosta.

Mikael Wigell (PhD, London School of Economics) on vanhempi tutkija Ulkopoliittisessa instituutissa ja kansainvälisen poliittisen talouden dosentti Tampereen yliopistossa. Hän on aikaisemmin toiminut Suomen Akatemian tutkijatohtorina ja vierailevana tutkijana Torcuato di Tella -yliopistossa Argentiinassa. Wigellin tutkimusintresseihin kuuluvat suurvaltastrategiset ja kansainvälisen poliittisen talouden kysymykset. Hänen tutkimuksiaan on julkaistu mm. lehdissä *World Development*, *International Affairs*, *Comparative Strategy*, *Democratization*, *Asia Europe Journal*, *International Journal on Minority and Group Rights* ja *Global Affairs*. Hänen toimittamansa kirja *Geo-Economics and Power Politics in the 21st Century: The Revival of Economic Statecraft* (Routledge) julkaistaan heinäkuussa 2018. Hän on ollut Kehityspoliittisen toimikunnan jäsen ja toimii tällä hetkellä Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen seuran puheenjohtajana.

Tapio Juntunen (YTM) toimii tutkijana Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulussa. Parhaillaan Juntunen työskentelee Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan rahoittamassa KOREHA-tutkimushankkeessa, jossa tarkastellaan yksilön resilienssin rakentumista osana suomalaisen yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Lisäksi Juntusen tutkimusaloihin kuuluvat myös Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä ydinaseriisuntapolitiikka.

Veli-Pekka Kivimäki on avointen lähteiden tiedusteluun erikoistunut tutkija. Hän toimii Puolustusvoimien tutkimuslaitoksella strategisen analyysin tehtävissä, arvioiden tulevaisuuden toimintaympäristön kehitystä. Hänellä on myös liki 20 vuoden kokemus korkean teknologian tuotekehityksen tehtävistä.

Jari Rantapelkonen, professori (emeritus), everstiluutnantti (evp), ST on Maanpuolustuskorkeakoulun dosentti ja on toiminut aiemmin Sotataidon laitoksen operaatiotaidon ja taktiikan (tulevaisuus) sotilasprofessorina. Nykyisin hän on Enontekiön kunnanjohtaja Suomen käsivarressa. Rantapelkonen on kiinnostunut johtamisesta, strategiasta ja taktiikasta sekä kirjoittanut lukuisia kirjoja ja artikkeleita sodankäynnistä.

Sinikukka Saari on erikoistutkija ulkoministeriön suunnittelu- ja tutkimusyksikössä. Hän on virkavapaalla Ulkopoliittisesta instituutista, jossa hän on toiminut vuosia tutkijana ja vanhempänä tutkijana EU:n itäinen naapurusto ja Venäjä -ohjelmassa. Vuosina 2012–2014 Saari työskenteli Georgiassa EU:n tarkkailumission analyytikkona. Hän väitteli kansainvälisistä suhteista LSE:stä (London School of Economics and Political Science) vuonna 2007 ja hän on julkaissut, luennoinut ja kommentoinut laajasti Venäjän ulkopoliitiikkaa ja poliittista kehitystä sekä entisen Neuvostoliiton alueen konflikteja ja EU:n itäistä kumppanuutta.

Päivi Tampere (FT) on Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen viestintäpäällikkö. Aiemmin hän on työskennellyt Viron valtioneuvoston kansliassa strategisen viestinnän asiantuntijana ja Viron poliisin ja rajavartiolaitoksen viestinnässä. Päivi Tampereen väitöskirja käsitteli viranomaisten ja kansalaisten suhdetta kriisien aikana sosiaalisessa mediassa.

Mika Aaltola (YTT, dosentti) toimii Ulkopoliittisen instituutin Globaali turvallisuus -tutkimusohjelman ohjelmajohtajana. Aaltola on turvallisuuspolitiikan ja kansainvälisten suhteiden asiantuntija. Hänen tutkimuksensa käsittelevät muun muassa globaalihallinnan järjestelmiä, kyberturvallisuutta ja Yhdysvaltojen sisä- ja ulkopoliitiikkaa. Aaltolalla on dosentuuri Tampereen yliopistoon. Lisäksi hän on ollut vierailevana tutkijana yliopistoissa Ranskassa ja Yhdysvalloissa.